

ICONOGRAFIA DE SANTA TECLA A LA CATEDRAL DE TARRAGONA

AMICS DE LA CATEDRAL

2018

Santa Tecla té un lligam excepcional amb la catedral, la ciutat i l'arxidiòcesi de Tarragona

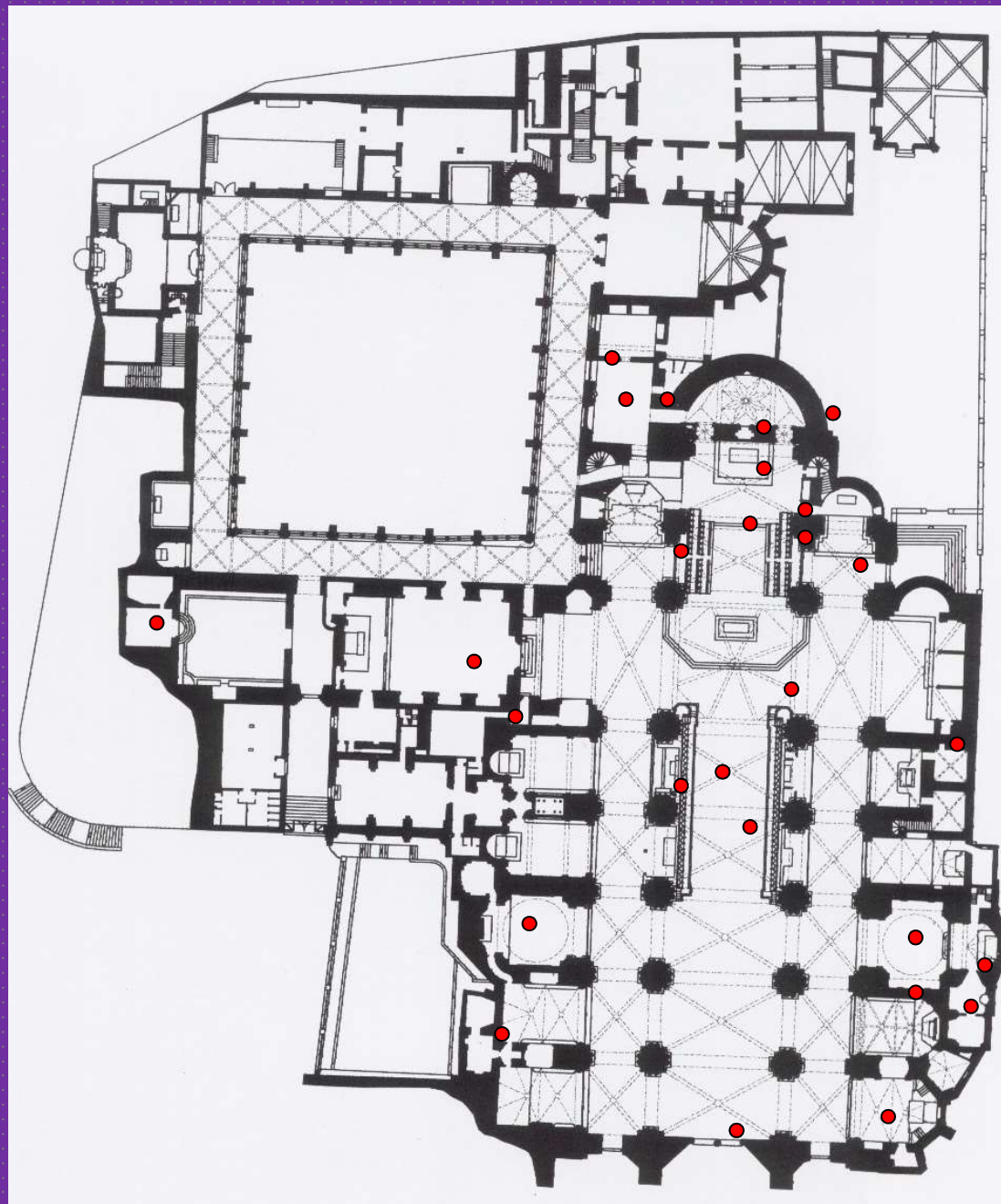
Titular de la catedral, és també patrona principal de la ciutat de Tarragona

Aquest fet es tradueix en l'àmbit de la catedral en:

- Una rica i variada tipologia de representacions
- Una iconografia específica que la relaciona directament amb la nostra catedral

Paràmetres del que avui veurem:

- Representacions de santa Tecla realitzades originàriament per a la catedral de Tarragona
- No s'inclouen les representacions que en origen no es van fer per a la catedral, cas de les obres del Museu Diocesà
- No s'inclouen tampoc altres representacions presents a la ciutat i a l'arxidiòcesi de Tarragona

Localització de
les
representacions
de Tecla a la
catedral

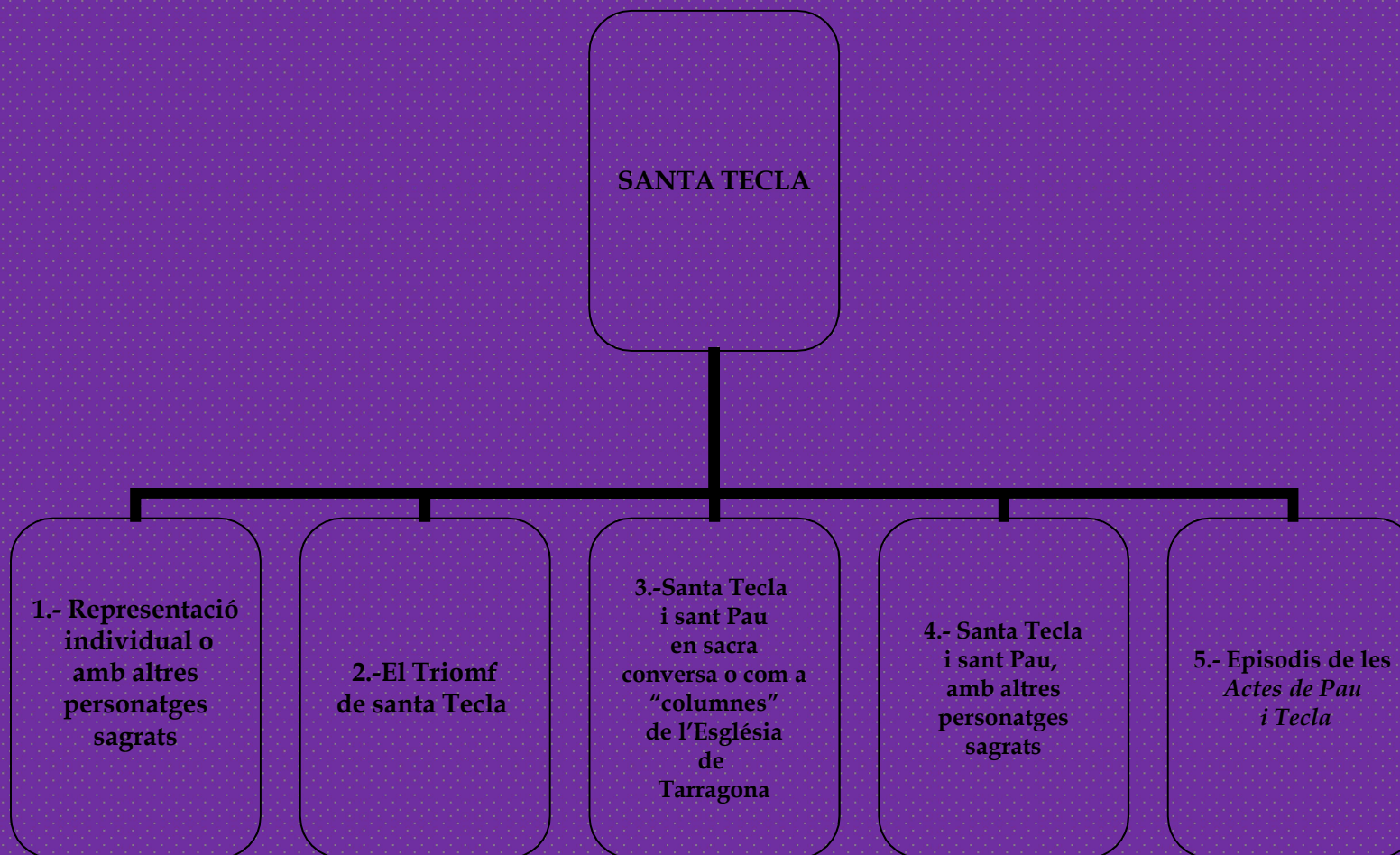
Representacions de Tecla a la catedral de Tarragona

Hi ha diferències essencials respecte a les representacions que es troben a altres llocs?

És evident que sí.

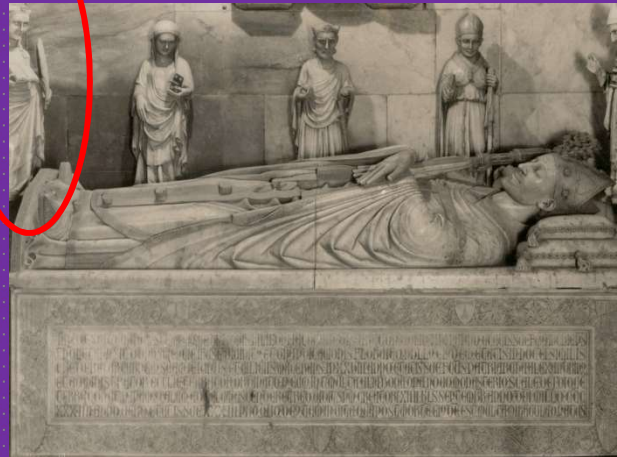
Una de les característiques de les figuracions de Tecla a la catedral de Tarragona és la quantitat i la diversitat d'exemples

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Marbre amb restes de
policromia. Del sepulcre de
Joan d'Aragó. Vers 1334

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

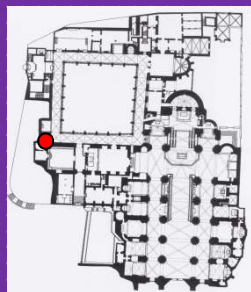
Tipus 1: representació individual o amb altres personatges
sagrats

Fusta tallada,
policromada i daurada.
Imatge central del
retaule de Santa Tecla i
els Sants Joans. Antiga
capella de Santa Tecla.
Vers 1525

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

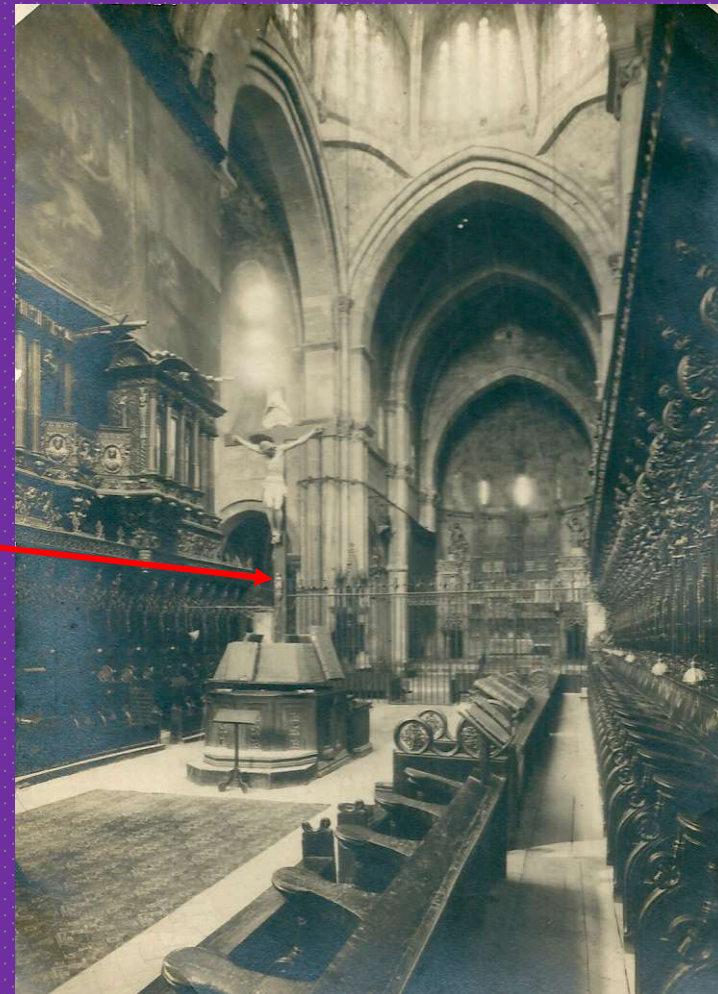
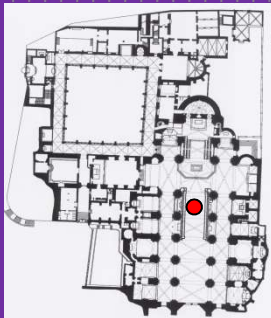
Pedra arenosa. Clau de volta de l'antiga
capella de la confraria de Santa Tecla.
Capçalera del refetor. Segle XVI

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representacions individuals o amb altres personatges sagrats (desaparegudes)

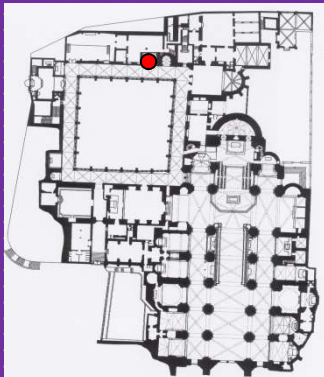
Imatge de plata. Bernat Maymó.
1603. Desapareguda en la
Guerra del Francès

Imatge de fusta policromada.
Segle XVI. Al faristol del Sant
Crist del cor. Robada en 1980.

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges
sagrats

Pintura a l'oli sobre taula. Predel·la del
retaule de Santa Maria Magdalena. Capella
de Santa Maria Magdalena. Atribuït a
Francesc Olives. 1536

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

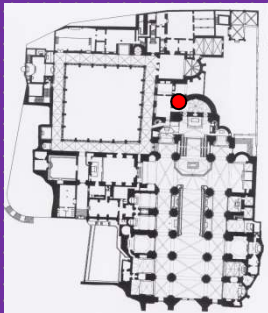
Pintura a l'oli sobre taula.
Predel·la del retaule de
Sant Martí. 1622. Capella
del Santíssim Sagrament

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Vitrall. Absis major. Segles XVII-
XVIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Fusta tallada i
policromada. Retaule
rococó. Sagristia de la
capella de Santa Tecla.
Vers 1777

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

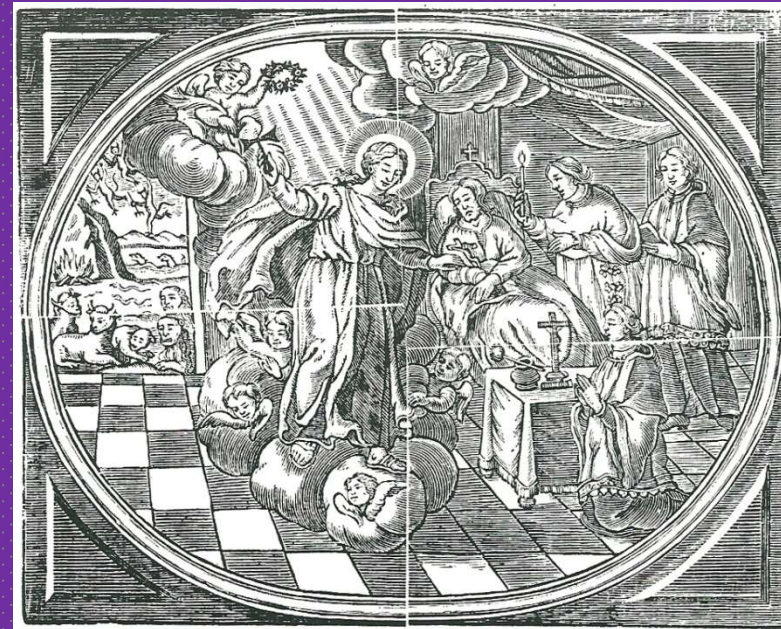
Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Pintura a l'oli sobre
tela. Vestidor dels
beneficiats. Segle XVIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

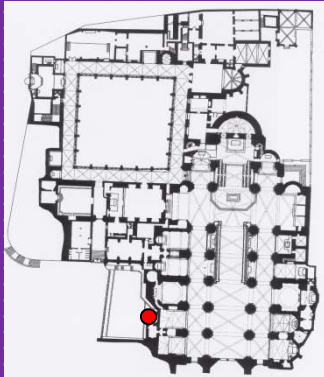

Planxa calcogràfica i estampa. Anònim. Segle XVIII. Aparició de santa Tecla a un moribund

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

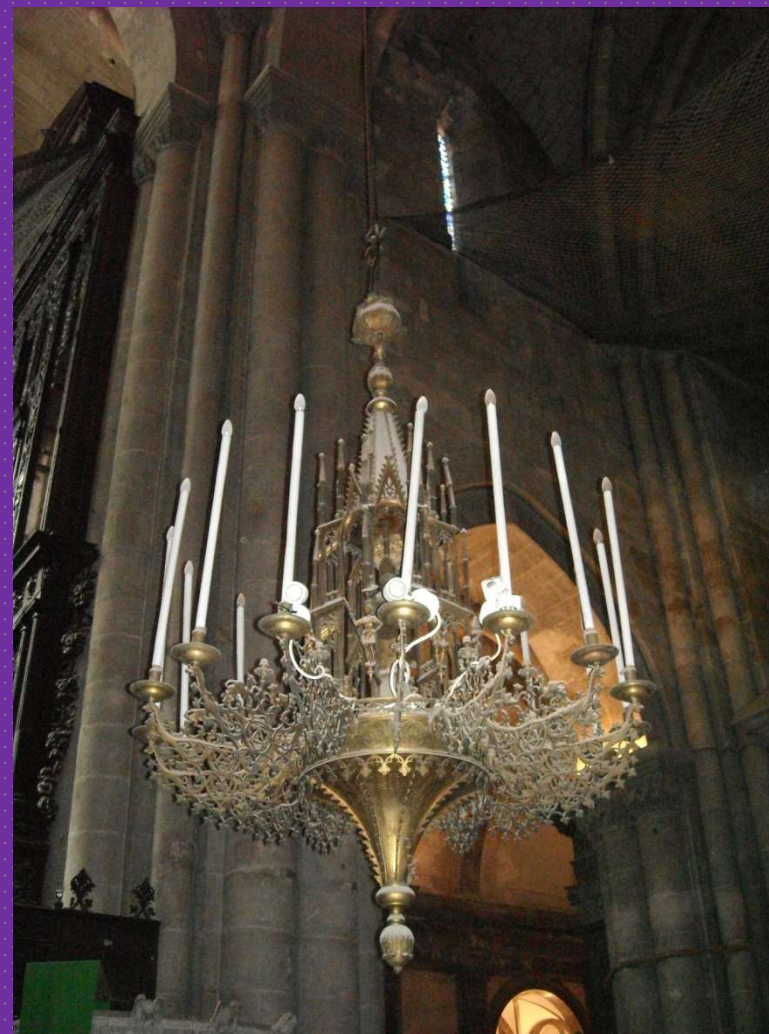
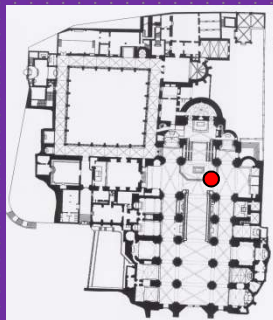
Fusta tallada,
policromada i
platejada. Sagristia de
les capelles dels
Cardona. Vicenç Roig.
1814

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

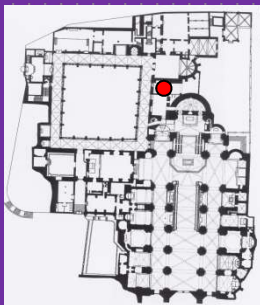
Làmpada de coure.
Presbiteri. 1827-1828

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Brodat. Tern de santa
Tecla, revers de la
casulla . Rober. 1875-
1878

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges
sagrats

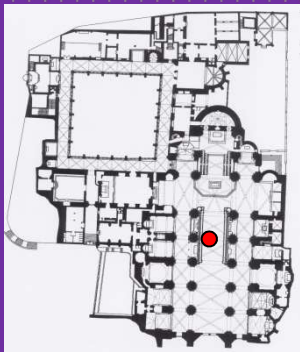
Brodat. Mitra
del bisbe
Manuel
Borràs. Rober.
1935

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

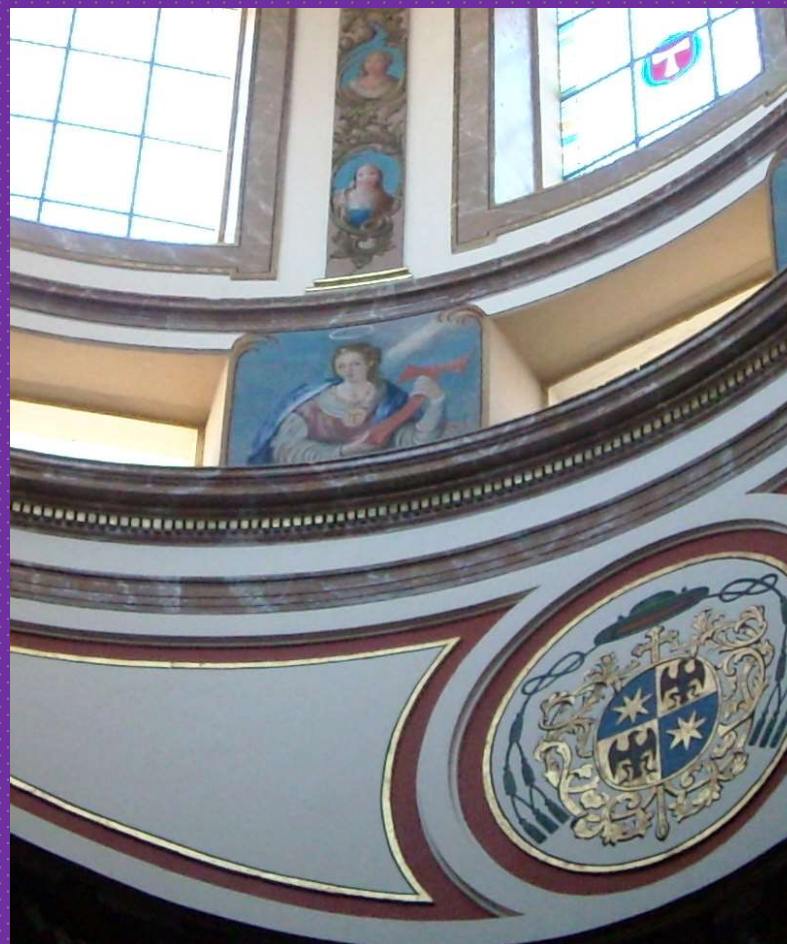
Pintura a l'oli sobre
sarja. Cadireta de
l'orgue. Pietro Paolo de
Montalbergo. 1563

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 1: representació individual o amb altres personatges
sagrats

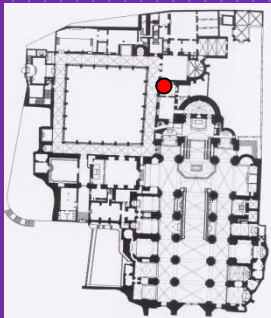
Pintura mural. Tambor
de la cúpula. Capella del
Santíssim Sagrament.
Segles XVI-XVII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

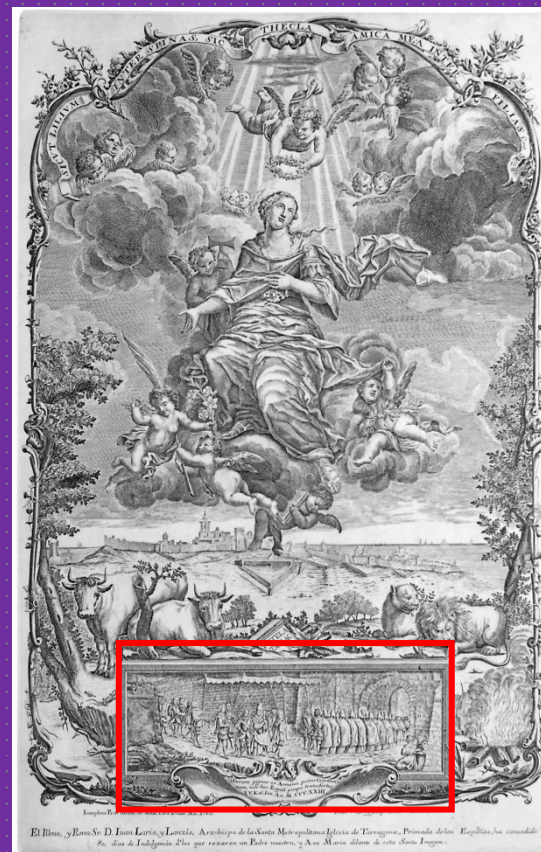
Tipus 1: representació individual o amb altres personatges sagrats

Plata. Ceptre
processional. Segle
XVIII. Tresor

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

Planxa calcogràfica i estampa. Josep Prat (dibuix). Francesc Boix (gravat). 1765-1766.

Trasllat fins a la Catedral de la relíquia arribada en 1323

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

Planxa calcogràfica i estampa. Francesc Tramulles (dibuix). Pasqual Pere Moles (gravat). 1765-1766.

Trasllat fins a la Catedral de la relíquia arribada en 1323

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

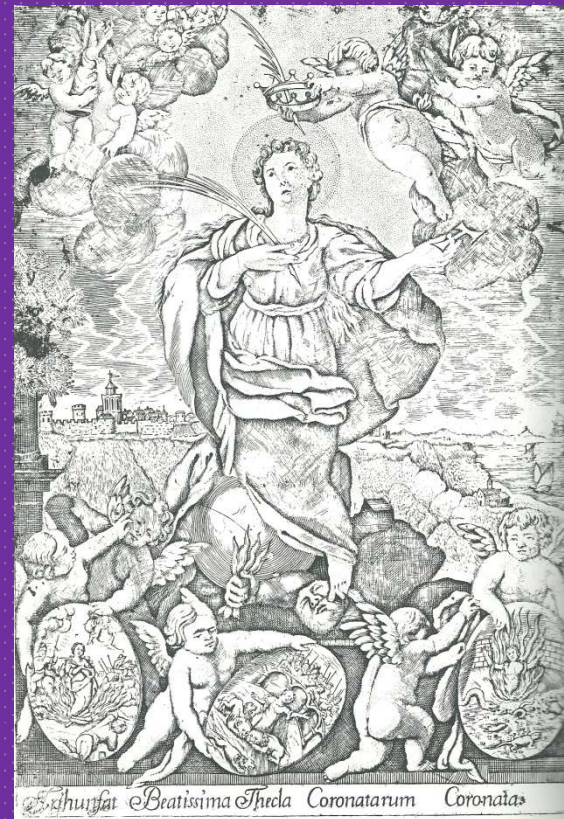
Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

Planxa calcogràfica i estampa. Francesc Tramulles (dibuix). Francesc Boix (gravat). 1765-1766.

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

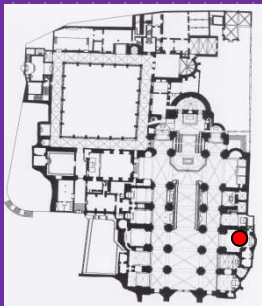

Planxa calcogràfica i estampa. Anònim. Segle XVIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

Relleu de l'altar major.
Marbre i bronze daurat.
Capella de Santa Tecla.
Carles Salas. Vers 1775

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 2: el Triomf de santa Tecla

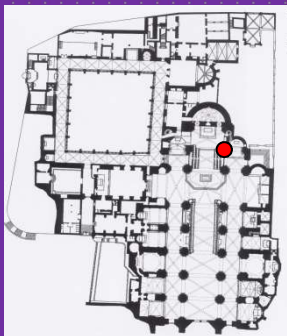
Brodat.
Ornamentació
del tabernacle
processional
Posterior a
1814

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

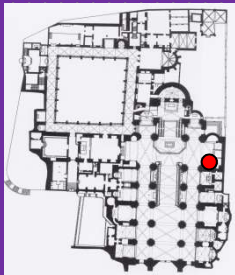
Pintura al tremp sobre sarja damunt de taula.
Porta del reliquiari de Santa Tecla. Posterior a 1323

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

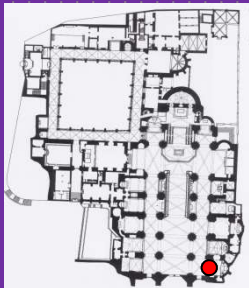
Pintura al tremp sobre taula.
Compartiment del retaule de Sant
Bartomeu. Antiga capella de Sant
Bartomeu. Mestre de Santa
Coloma de Queralt. Segona
meitat del segle XIV

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

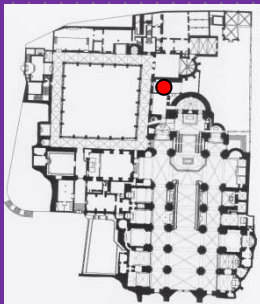
Pedra calcària. Clau de volta. Antiga capella de Santa Úrsula i les Onze Mil Verges. Mitjan segle XIV

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

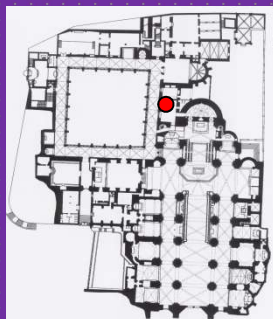
Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

Mènsoles a l'arc escarser de la Sala del Tresor.
Santa Tecla a la mènsula de l'esquerra, sant Pau a la de la dreta. Mitjan segle XIV

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a "columnes" de l'Església de Tarragona

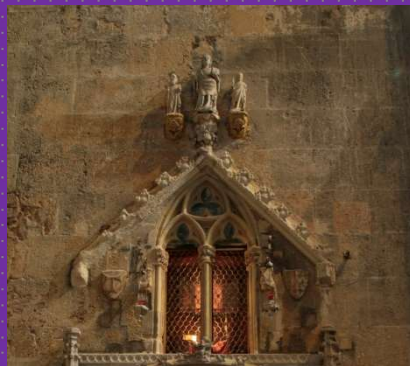
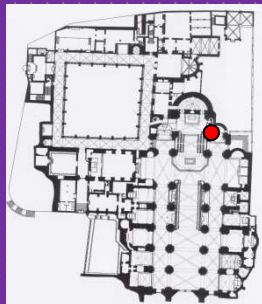
Mènsules a la finestra de la Sala del Tresor. Santa Tecla a l'esquerra, sant Pau a la dreta. Al capdamunt de l'arc, un sant bisbe, Fructuós o Oleguer (?). Segle XIV

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

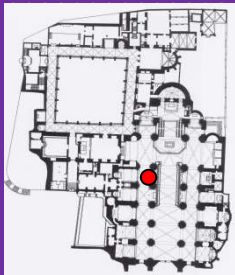
Pintura a l'oli sobre taula. Portes de l'armari de les relíquies. Segle XVII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 3: santa Tecla i sant Pau en sacra conversa o com a “columnes” de l'Església de Tarragona

Relleu policromat.
Capella de Santa
Elisabet. Francesc
Bonifàs i Massó. Final
segle XVIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 4: santa Tecla i sant Pau amb altres personatges sagrats

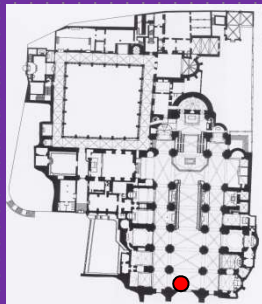
Imatges de pedra calcària. Sant Pau a l'esquerra, santa Tecla al centre i sant Joan a la dreta. Capdamunt de l'arcosoli del sepulcre de Joan d'Aragó. Vers 1334

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 4: santa Tecla i sant Pau amb altres personatges sagrats

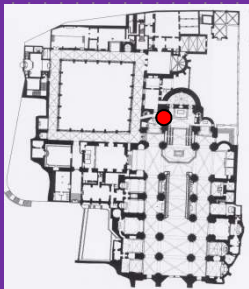
Relleu de pedra calcària.
Interior del timpà de la
portada principal. Santa
Tecla a l'esquerra i sant
Pau a la dreta
flanquegen la Mare de
Déu. Jaume Cascalls.
Vers 1375

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 4: santa Tecla i sant Pau amb altres personatges sagrats

Pintura mural al tremp. Santa Tecla a l'esquerra i sant Pau a la dreta del sepulcre de l'arquebisbe Clasquerí. Al costat, la Mare de Déu i l'arquebisbe agenollat al davant. Capella dels Sastres. Vers 1380

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 4: santa Tecla i sant Pau amb altres personatges sagrats

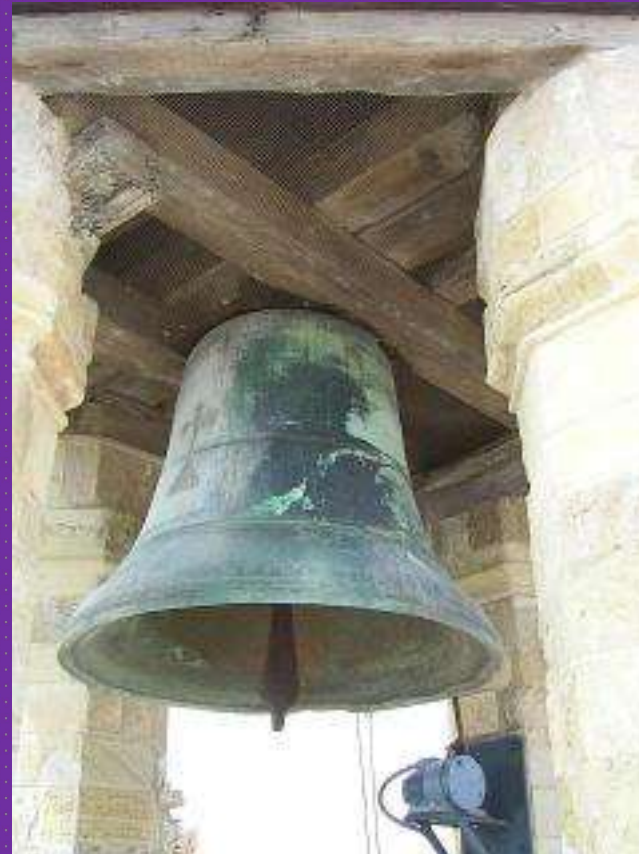
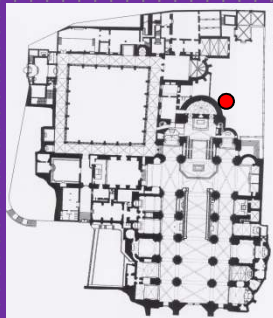
Alabastre policromat i daurat. D'esquerra a dreta, sant Fructuós, santa Tecla, la Mare de Déu, sant Pau i sant Oleguer. Cos central i laterals del retaule major. Pere Joan. 1426-1434

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 4: santa Tecla i sant Pau amb altres personatges sagrats

Bronze. Campana
Capon. Campanar.
Antonio Fenodi. 1509
La Mare de Déu, sant
Pau i santa Tecla

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Pau i Tecla com a protagonistes del cicle d'escenes descrites a les *Actes de Pau i Tecla*, ampliades a textos posteriors i presents al *Breviari Tarraconense*. Les representacions tarraconenses d'aquestes escenes, en especial al frontal de l'altar major i al retaule major han esdevingut en gran part de la historiografia de l'art el paradigma de la seva iconografia. Predicació de sant Pau sobre la continència i la resurrecció a casa d'Onesífor, a Iconi

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

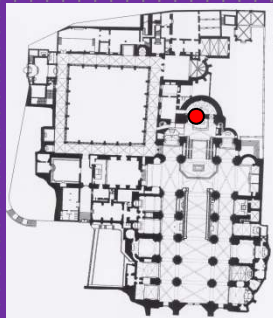

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Predicació de sant Pau sobre la continència i la resurrecció a Iconi

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

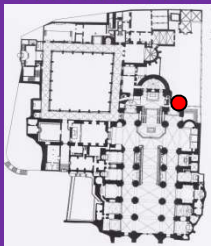
Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Predicació de sant Pau sobre la continència i la resurrecció a Iconi

Pintura a l'oli sobre taula. Retaule de Santa Tecla i els Sants Joans.
Mestre de Pere de Cardona. Vers 1525

Predicació de sant Pau l'areòpag d'Atenes. Marcantonio Raimondi segons Rafael

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 6: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Teoclea, la mare de Tecla, explica a Tamiris, promès de la seva filla, la conducta d'aquesta, que porta tres dies escoltant la predicació de sant Pau

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla, asseguda als peus de Pau, escolta les grandeses de Déu que l'apòstol li explica. Aquest seu en un faldistori semblant al de sant Ramon de Roda d'Isàvena

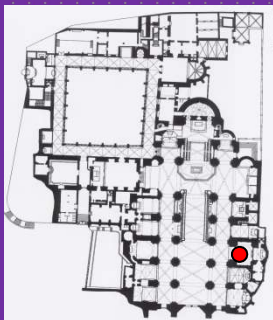
Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla escolta sant Pau,
empresonat i carregat de
cadenes a la presó.
Estuc. Relliu. Carles Salas.
Vers 1775

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Denunciada per Teoclea, Tecla és portada davant el prefecte d'Iconi, que la condemna a ser cremada

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla és conduïda a la foguera a l'amfiteatre d'Iconi. Una tempesta apaga les flames

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

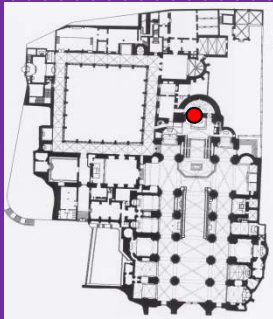

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla al mig de la foguera a l'amfiteatre d'Iconi. Una tempesta apaga les flames

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

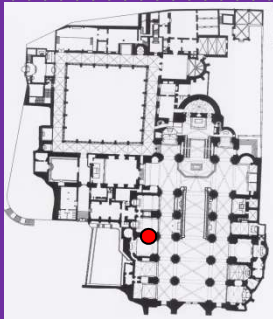

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla al mig de la foguera a l'amfiteatre d'Iconi. Una tempesta apaga les flames

Pintura a l'oli sobre tela.
Capella de l'Immaculada Concepció. Fra Josep Juncosa. 1684

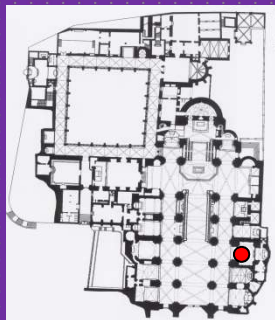

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Al mig de la foguera a l'amfiteatre d'Iconi. Una tempesta apaga les flames

Estuc. Rellieu. Carles Salas.
Vers 1775

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Havent estat condemnada pel prefecte d'Antioquia al suplici de les feres, Tecla és acollida per la reina Trifena al seu palau

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla és condemnada al suplici de les feres a l'amfiteatre d'Antioquia. Una lleona amansida mata els lleons i els óssos.

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla és condemnada al suplici de les feres a l'amfiteatre d'Antioquia. Una lleona amansida mata els lleons i els óssos.

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

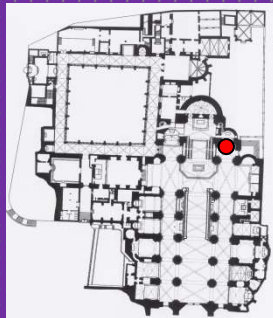

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla és condemnada al suplici de les feres a l'amfiteatre d'Antioquia. Una lleona amansida mata els lleons i els óssos.

Pintura a l'oli sobre taula.
Mestre de Pere de Cardona.
Vers 1525

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla es llança a un bassal on hi havia focs, serps i bèsties verinososes

Marbre. Frontal de l'altar major. Segle XIII

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla es llança a un bassal on
hi havia focs, serps i
bèsties verinoses

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla és condemnada a ser esquarterada per bous salvatges, però les cordes es trenquen

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

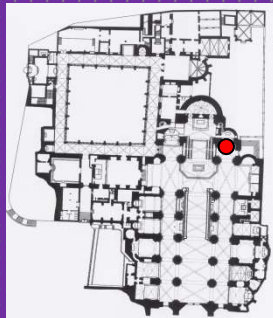

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis a partir de textos posteriors (*Vida i miracles de santa Tecla* i altres)

Al fons: uns joves pretenen violar santa Tecla i una roca s'obre per a protegir-la

Pintura a l'oli sobre taula.
Mestre de Pere de Cardona.
Vers 1525

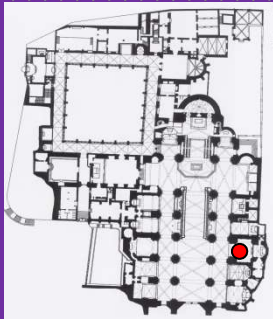

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis a partir de textos posteriors (*Vida i miracles de santa Tecla i altres*)

Uns joves pretenen violar santa Tecla i una roca s'obre per a protegir-la

Relleu de bronze daurat.
Porta de l'urna de l'altar major. Capella de Santa Tecla

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis a partir de textos posteriors (*Vida i miracles de santa Tecla i altres*)

Solemne processó amb el bisbe i els canonges d'Armènia en ocasió de la invenció de la relíquia de la santa

Alabastre policromat.
Retaule major. Pere Joan
1426-1434

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis a partir de textos posteriors (*Vida i miracles de santa Tecla i altres*)

En primer terme: solemne processó amb el bisbe i els canonges d'Armènia en ocasió de la invenció de la relíquia de la santa

Pintura a l'oli sobre taula.
Mestre de Pere de Cardona.
Vers 1525

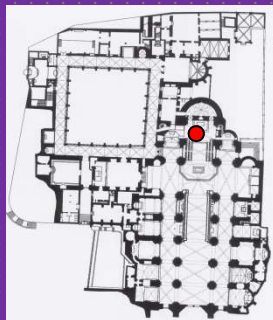

Tipologia de les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Tipus 5: episodis de les *Actes de Pau i Tecla* i de les *lectiones* del *Breviari*

Tecla mor a Selèucia,
envoltada dels seus

Marbre. Frontal de l'altar
major. Segle XIII

Nombre de representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

59

Tècniques emprades a les representacions de santa Tecla a la catedral de Tarragona

Brodat

Bronze fos

Escultura d'alabastre

Escultura de marbre

Escultura de pedra calcària

Guix emmotllat

Metall fos

Pintura a l'oli sobre taula

Pintura a l'oli sobre tela

Pintura al tremp sobre taula

Pintura mural

Planxa calcogràfica

Relleu d'estuc

Relleu de bronze

Vitrall